

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **D. Q. N.**, zastoupen Mgr. Janem Klikem, advokátem, se sídlem Karlovarská 130, Plzeň, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2015, č. j. CPR-4781-2/ČJ-2015-930310-V238, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 6. 2015, č. j. 17 A 23/2015 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, odboru cizinecké policie Plzeň (dále jen „krajské ředitelství cizinecké policie“) ze dne 30. 1. 2015, č. j. KRPP-187320-34/ČJ-2014-030022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 16. 8. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) na dobu jednoho roku ode dne, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území ČR. Současně byla stěžovateli ve smyslu § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Správní vyhoštění bylo

žalobci uloženo, neboť pobýval na území ČR bez platného víza v období ode dne 7. 6. 2012 do dne 19. 11. 2014 a zároveň zde pobýval od konce roku 2011 do dne 19. 11. 2014 bez cestovního dokladu. Rozhodnutím ze dne 16. 4. 2015, č. j. CPR-4781-2/ČJ-2015-930310-V238 (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl stěžovatelovo odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 26. 6. 2015, č. j. 17 A 23/2015 - 28, (dále také jen „napadený rozsudek“) zamítl. Krajský soud zjistil, že skutečnosti uvedené v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí i napadeného rozhodnutí odpovídají obsahu správního spisu, přičemž neshledal námitky žalobce důvodnými a ztotožnil s hodnocením věci žalovaným. Žalobce argumentoval především zájmem rodiny a zejména nezletilé dcery, která žije na území ČR. Soud považoval za rozhodující skutečnost, že žalobce pobýval na území ČR bez platného povolení k pobytu od 7. 6. 2012 do 19. 11. 2014 a bez cestovního dokladu od konce roku 2011 do 19. 11. 2014, tedy v rozporu s příslušnými předpisy, proto neshledal důvodnými námitky, že napadené rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Již od konce roku 2011 neměl žalobce k dispozici cestovní pas, přičemž v té době na území ČR ještě pobýval legálně. Kromě jeho nečinnosti mu proto nic nebránilo, aby si na příslušném zastupitelském úřadu sídlícím v Praze zajistil nový cestovní doklad. Navíc již od 7. 6. 2012, tedy více jak 9 měsíců před uzavřením sňatku, mu bylo známo, že na území ČR již pobývá bez právního důvodu. Za dané situace byl tedy srozuměn s tím, že při zjištění této skutečnosti s ním bude postupováno v souladu s příslušnými předpisy ČR, což skutečně nastalo. *„Žalobce nemůže tedy očekávat, že jeho protiprávní jednání bude tolerováno s ohledem na jeho současnou rodinu, přičemž naopak v jejím zájmu měl v uplynulé době podniknout kroky k legalizaci svého pobytu v ČR, pokud tak neučinil, jde to toliko k jeho tíži i bez ohledu na argumentaci ústavně zaručeného práva na respektování soukromého a rodinného života, jelikož vždy je nutno respektovat proporционаlitu mezi právy a povinnostmi.“*

[3] Rozhodnutí žalovaného bylo podle krajského soudu vydáno oprávněným správním orgánem, dle příslušného zákona a v jeho mezích a žalobce neprokázal, že ve svých právech byl zkrácen přímo nebo postupem správních orgánů. *„Výkon rozhodnutí správního vyhoštění soud také neshledal závažným, nepřiměřeným a neadekvátním zásahem do sféry jeho soukromého a rodinného života i s přihlédnutím k jeho manželce a především dceři s ohledem na její věk, když jak bylo zjištěno, rodina nežije stále spolu v jednom bytě, neboť manželka s dcerou pobývají v Hradci Králové, tudíž nepřítomnost otce není a nebude ničím novým, navíc rodina má více možností, jak žít společně v případě, že o to bude mít zájem – celá rodina se může vrátit do domovského státu či si žalobce vyřídí v domovském státě potřebné doklady, aby se mohl legálně vrátit do ČR, případně mohou pobývat i v jiném jimi zvoleném státu, když v současnosti není neobvyklé, že kvůli pracovním příležitostem rodiny nežijí stále společně, ale jen občas.“* Dále soud neshledal neúplné dokazování a hodnocení důkazů ve správním řízení, kdy rozhodující skutečností je pobyt žalobce na území ČR bez cestovního dokladu a bez povolení k pobytu. Na to však nemá vliv zjištění, zda manželka žalobce s ním bydlela v Plzni po delší či kratší dobu. Jelikož uzavření manželství žalobce správní orgány nezpochybnil, považoval soud žalobcem požadovaný výsledek obyvatele stejného bytu, v němž bydlí i žalobce, za nadbytečný. Stejně soud hodnotil i požadavek žalobce, že mělo být získáno více relevantních důkazů ohledně jeho integrace do zdejší společnosti,

pokračování

neboť pro posouzení věci je relevantní, že žalobce nic konkrétního neuvedl a sám žádné důkazy správním orgánům ani soudu nepředložil.

[4] Soud taktéž upozornil, že žalobce nemůže bez legálního pobytu získat zaměstnání, aniž by se jednalo o další porušení platných předpisů. Rovněž nepřisvědčil ani námitce směřující proti závaznému stanovisku Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, jelikož jeho vydání v rámci správního řízení vyplývá ze zákona, přičemž tímto postupem nedochází k porušení základní ústavní zásady pro vedení spravedlivého řízení. V posuzovaném případě bylo rozhodnutím dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku či veřejného zdraví na straně jedné a zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé. Jeho soukromý a rodinný život není vázán na území ČR, jeho manželka je vietnamského původu, přičemž se oba dosud nenaučili mluvit česky tak, aby nepotřebovali v ČR tlumočníka. Lze proto předpokládat, že žádný z manželů není od státu původu odcizen natolik, aby se nemohl znovu integrovat do tamějšího sociálního a kulturního prostředí. Soud neshledal důvodnými ani námitky ve vztahu k délce stanovené doby vyhoštění a zákazu vstupu na území států EU v trvání jednoho roku, neboť bylo možno ji stanovit až na 3 roky. S ohledem na délku doby nelegálního pobytu a ostatní okolnosti zjištěné v této věci (např. manželka i dcera žalobce) se stanovená doba jednoho roku jeví přiměřenou. Nadto měl žalobce *„možnost si požádat o prodloužení dlouhodobého pobytu v ČR, kde pobývá od 14. 2. 2007, přičemž v mezidobí mu pobyt byl opakovaně prodloužen; neuvedl žádné závažné důvody, které by mu bránily žádat o prodloužení pobytu, takže následky nečinnosti dopadají na něho a tím i na jeho rodinu, za což nezodpovídá žádný ze správních orgánů“*. Krajský soud napadené rozhodnutí shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu, přičemž nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého či rodinného života žalobce, který neprokázal opak.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl v záhlaví označený rozsudek krajského soudu, kterým byla jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného zamítnuta z výše nastíněných důvodů. Stěžovatel svou kasační stížnost opírá o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a navrhuje zdejšímu soudu, aby napadený rozsudek zrušil.

[6] Spolu s kasační stížností podal stěžovatel také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jemuž Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 182/2015 – 15, vyhověl.

[7] Ve své kasační stížnosti stěžovatel nejprve shrnul průběh dosavadního řízení ve věci, jakož i odůvodnění rozsudku krajského soudu. Dle stěžovatele soud ve všech směrech převzal argumentaci žalovaného v napadeném rozhodnutí. Byť stěžovatel pobýval na území ČR bez povolení a bez cestovního dokladu, zdůrazňuje, že po uplynutí doby povolení k pobytu by jakýkoliv krok směrem k legalizaci pobytu vedl okamžitě k zahájení řízení o vyhoštění, k čemuž nakonec došlo.

[8] Krajský soud vycházel ze skutkového stavu, který nemá oporu ve spise. Bez důvodných pochybností nebyl zjištěn skutečný stav věci ohledně soužití rodiny a sdílení domácnosti s manželkou a dítětem. Za skutečné bydliště manželky a dítěte se považuje formálně nahlášená adresa pobytu manželky, aniž by bylo prokázáno. K tomu stěžovatel navrhol provedení dalších důkazů, které byly odmítnuty. Soud na jednu stranu konstatuje, že délka soužití stěžovatele s rodinou není relevantní skutečností, na druhou stranu však při hodnocení přiměřenosti rozhodnutí žalovaný vycházel z toho, že stěžovatel nesdílí s manželkou společnou domácnost.

[9] Dle názoru stěžovatele soud nadměrně akcentuje jeho pobyt na území ČR bez cestovního dokladu a povolení k pobytu na úkor ochrany jeho soukromého a rodinného života. Neobstojí spekulativní závěry o tom, že nepřítomnost otce nebude pro rodinu ničím novým a že se celá může vrátit do domovského státu, neboť jsou v rozporu s čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod – na ni je v rozsudku odkazováno, avšak pro učiněné závěry nejsou uvedeny žádné důvody. I přes důvody vyhoštění je ohrožení zájmu státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku či veřejného zdraví s ohledem na minulý a budoucí pobyt stěžovatele zanedbatelné, neboť je jinak trestně i přestupkově bezúhonný.

[10] Shledal-li krajský soud správným postup správního orgánu, který se řídil závazným stanoviskem Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, neboť byl v souladu se zákonem, pak stěžovatel nijak nezpochybňuje formální zákonnost takového postupu v souladu s § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nýbrž vyslovuje pochybnosti o souladu tohoto postupu s ústavními principy a zásadami pro dokazování, a to i ve správním řízení.

[11] Konečně k tvrzení soudu, že si stěžovatel bez platného povolení k pobytu nemůže na území ČR legálně obstarat zaměstnání, stěžovatel uvádí, že s ním nijak nepolemizuje, avšak vytýká soudu i správním orgánům, že se otázkou získávání prostředků k životu stěžovatele a jeho rodiny nijak blíže nezabývaly a neprováděly v tomto směru dokazování, byť tento argument byl použit pro zdůvodnění uložení vyhoštění stěžovateli.

[12] Žalovaný ve svém vyjádření toliko odkázal na napadené rozhodnutí, jakož i prvostupňové rozhodnutí, přičemž konstatoval, že správní řízení bylo věci vedeno v souladu se zákonem.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost žalobce **není** důvodná.

pokračování

[15] Nejvyšší správní soud ze spisu ověřil skutečnosti, z nichž vycházely správní orgány a následně i krajský soud, přičemž učiněná zjištění odpovídají shromážděným podkladům. Stěžovatel pobýval na území ČR bez platného víza od 7. 6. 2013 do 19. 11. 2014 a zároveň od konce roku 2011 do 19. 11. 2014 bez cestovního dokladu, přičemž dne 19. 11. 2014 se prokazoval totožností jiné osoby. Téhož dne do protokolu nejprve sdělil, že v ČR nemá žádné příbuzné, je svobodný a bezdětný. Následně doplnil, že bydlí v Plzni se svou manželkou a dcerou, kde společně žijí asi 2 měsíce. Manželství uzavřel dne 25. 3. 2013 před příslušnými vietnamskými orgány bez osobní přítomnosti a dcera se narodila dne 25. 8. 2013. Při pobytové kontrole dne 19. 11. 2014 se manželka stěžovatele nacházela v Plzni na adrese bydliště stěžovatele, avšak sdělila, že se zde zdržuje pouze přechodně, týden je v Plzni a týden v místě svého hlášeného bydliště v Hradci Králové, kde se v době kontroly nacházela jejich dcera. Do protokolu ze dne 8. 12. 2014 však již uvedla, že se stěžovatelem žije v Plzni ve společné domácnosti zhruba rok, a to společně s jejich dcerou. Dne 3. 1. 2015 byla provedena další pobytová kontrola na adrese pobytu stěžovatele v Plzni, při které nebyli stěžovatel ani jeho manželka v bytě zastíženi. Pan D. V. T., který se zde nacházel, uvedl, že v bytě bydlí pouze stěžovatel, který pracuje v Tescu v restauraci jako kuchař, přičemž jeho manželka, kterou zde viděl pouze jednou, tady nebydlí a nebydlela.

[16] Jádrem stěžovatelovy argumentace spočívá v nesprávném právním hodnocení otázky přiměřenosti správního vyhoštění stěžovatele a s tím související nedostatečná zjištění skutkového stavu správními orgány. Stěžovatel v kasační stížnosti vyslovil přesvědčení, že správní orgány i soud nesprávně posoudily jeho rodinné vazby na území ČR k manželce a dceři, které měly být posouzeny jako překážka správního vyhoštění, a to v souladu s § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců i čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nejvyšší správní soud se na tomto místě ztotožňuje se závěry krajského soudu a považuje jeho právní posouzení za správné.

[17] V daném případě byly jednáním stěžovatele naplněny podmínky pro uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož *policie vydá rozhodnutí o vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na tři roky, (1) pobývá-li cizinec na území bez cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn, a (2) pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.* O splnění těchto podmínek přitom není sporu a ani stěžovatel v kasační stížnosti tímto směrem nic nenamítá. Naopak si byl plně vědom, že porušuje právní předpisy ČR. Brání-li se tvrzením, že po uplynutí platnosti povolení k pobytu již nemohl učinit žádný krok k legalizaci dalšího pobytu na území ČR, neboť by vedl k okamžitému zahájení řízení o správním vyhoštění, pak je třeba uvést, že je tato námitka ve vztahu k protiprávnosti jeho jednání zcela irelevantní a nikterak závěry o nezákonném počínání stěžovatele nevyvrací. Čím déle bez cestovního dokladu a platného víza zde pobýval, tím závažnější nezákonnosti se dopouštěl. Jeho strach z odhalení nelegálního pobytu je sice pochopitelný, avšak pro účely správního vyhoštění nemůže mít tato skutečnost žádný vliv. Právě naopak je mu zcela oprávněně kladeno k tíži, že vědomě a dlouhodobě pobýval na území ČR nelegálně a neučinil žádné kroky k odstranění takového protiprávního stavu, a to ani kvůli své rodině. Nadto svůj rodinný život v ČR založil až v době trvání nelegálního pobytu a domnívá se, že vazby vytvořené za takových okolností mají zabránit jeho vyhoštění.

[18] Nejvyšší správní soud předepisuje, že § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců brání vydání rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 119 zákona o pobytu cizinců, jestliže by jím došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. Daná sféra je pod ochranou základního práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a – při aplikaci na situaci, na niž dopadá unijní úprava – čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie.

[19] Judikatura Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) za rodinu ve smyslu čl. 8 Úmluvy považuje v první řadě vztah mezi manželi a mezi rodiči a nezletilými dětmi. Rodinný život zahrnuje i vztahy mezi dalšími příbuznými, u těchto vztahů však již existence rodinného života není předpokládána, ale bude záviset na všech okolnostech případu, zda mezi osobami existují skutečně „blízké osobní vazby“ (srov. Kmec, J. et al. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 872-873; dále jen „Komentář k Úmluvě“). Ve věcech vyhoštění pak ESLP zaujímá ještě užší pohled na existenci rodinného života. Zde je omezen zpravidla na „jádro rodiny“ (věc *Slivenko proti Lotyšsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 9. 10. 2003, č. 48321/99, § 94). Například ve věci *A. W. Khan proti Spojenému království* (rozsudek ze dne 12. 1. 2010, č. 47486/06, § 32).

[20] Širší pojem oproti „rodinnému životu“ představuje „soukromý život“. Judikatura ESLP se totiž při jeho výkladu neomezuje pouze na oblast týkající se samotného jednotlivce. Respektování soukromého života musí dle ESLP zahrnovat do určité míry také právo na vytváření a rozvíjení vztahů s ostatními lidmi. Garance poskytované čl. 8 Úmluvy tedy mají zajistit bez vnějších zásahů rozvoj osobnosti každého jednotlivce ve vztahu s dalšími lidskými bytostmi (Komentář k Úmluvě, str. 868-869; rozsudek ze dne 24. 2. 1998, *Botta proti Itálii*, č. 21439/93, § 32; obdobně rozsudek velkého senátu ze dne 10. 4. 2007, *Evans proti Spojenému království*, č. 6339/05, § 71).

[21] Práva vyplývající z čl. 8 Úmluvy však nejsou absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Judikatura ESLP v této souvislosti zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, č. 46410/99, § 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, § 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, § 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006 – 89, publikovaný pod č. 1230/2007 Sb. NSS).

pokračování

[22] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že v posledně citovaném rozsudku Městský soud v Praze uvedl, že „[p]řiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu § 119 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je rozhodnutí o správním vyhoštění cizince pouze tehdy, je-li takovým rozhodnutím dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku či veřejného zdraví na straně jedné a zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé. Vždy je tedy třeba zvažovat závažnost spáchaného deliktu či jiného rizika, které cizinec pro zákonem chráněný veřejný zájem představuje, ve vztahu k jeho osobním a rodinným vazbám na území České republiky“.

[23] Je nutno taktéž zdůraznit, že i když se na řízení o správním vyhoštění zásadně vztahuje § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jsou možnosti správních orgánů zjišťovat skutečnosti dle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců značně omezené. Správní orgán při zjišťování podstatných skutečností zpravidla může vycházet jen z toho, co uvede a osvědčí účastník, resp. nemůže dál, než kam jej účastník pustí. Nepochota nebo nemožnost tvrdit a případně prokázat skutečnosti dle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců jde proto k tíži účastníka. To však neplatí v případě, jestliže jsou relevantní skutečnosti správnímu orgánu v době rozhodování známy nebo v průběhu správního řízení vyšly najevo (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 7/2011-48 ze dne 7. dubna 2011, publ. pod č. Sb. NSS 2412/2011, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná na <http://www.nssoud.cz>).

[24] S ohledem na výše uvedená kritéria Nejvyšší správní soud považuje odůvodnění žalovaného i krajského soudu vztahující se k přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele za dostatečné a souladné se zákonem. Stěžovatel se domnívá, že krajský soud vycházel ze skutkového stavu, který nemá oporu ve spise. Nejvyšší správní soud již uvedl, že shora označené skutečnosti, ze kterých vycházel rovněž krajský soud, vyplývají ze správního spisu. Zpochybnil-li soud skutečné soužití stěžovatele s manželkou a dcerou ve společné domácnosti, nelze mu nic vytýkat. Jak stěžovatel, tak jeho manželka, měnili v průběhu správního řízení svoje výpovědi, přičemž ohledně společného soužití se značně lišily. Nadto pan D. V. T., obyvatel stejného bytu jako stěžovatel, jasně uvedl, že manželka se stěžovatelem nežije a nežila. S ohledem na tuto výpověď ve spojení s rozpory ve výpovědích stěžovatele a jeho manželky pak nelze správním orgánům vytýkat, že již neprovedly další šetření ve věci, či opětovně nevyslechly pana D. V. T.. Nepřisvědčil-li soud námitce stěžovatele o neúplnosti dokazování a hodnocení důkazů provedeného správními orgány, je třeba s ním souhlasit a považovat napadený rozsudek v této části za správný. Nejvyšší správní soud pro úplnost opětovně upozorňuje na shora citovanou judikaturu, dle které správní orgán při zjišťování podstatných skutečností zpravidla vychází jen z toho, co uvede a osvědčí účastník řízení. V posuzovaném případě navíc bylo prováděno dvakrát šetření v místě bydliště stěžovatele, kdy pochybnosti správních orgánů o skutečném soužití stěžovatele s manželkou a dcerou nejen že nebyly vyvráceny, ale naopak byly potvrzeny.

[25] Stěžovatel spatřuje ve vztahu k hodnocení důkazů v odůvodnění napadeného rozsudku jisté rozpory. Konkrétně krajskému soudu vytýká, že při hodnocení přiměřenosti správního vyhoštění vychází ze skutečnosti, že stěžovatel s manželkou nežije,

ale při posouzení provedeného dokazování uvedl, že délka soužití stěžovatele s manželkou není pro věc rozhodná. Byť by se takto prezentované úvahy krajského soudu mohly jevit do určité míry rozporné, Nejvyšší správní soud neshledal v odůvodnění napadeného rozsudku nedostatky, které by mohly vést k jeho zrušení, či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Předně je třeba uvést, že krajský soud se pokaždé vyjadřoval k jiným námitkám a nelze proto jeho tvrzení stavět do přímé konfrontace. Soud vzal při hodnocení přiměřenosti správního vyhoštění v potaz, že rodina nežije stále spolu, což má oporu ve spise. Ve vztahu k námitkám stěžovatele, že správní orgány měly znovu vyslechnout pana D. V. T., obyvatele téhož bytu jako stěžovatel, soud uvedl, že zjišťování konkrétní délky pobytu manželky stěžovatele v Plzni je irrelevantní a výsledek je proto nadbytečný, neboť rozhodující je pobyt stěžovatele na území ČR bez cestovního dokladu a povolení k pobytu. Tento argument nepovažuje Nejvyšší správní soud sice za případný, nicméně především vzhledem ke změnám a rozporům v tvrzeních stěžovatele i jeho manželky a původní výpovědi pana D. V. T. by jeho opakovaný výsledek již nemohl vést k odstranění pochybností o skutečném sdílení společné domácnosti stěžovatele a jeho manželky, a proto jej nebylo třeba provádět. Nejedná se tak o zásadní vadu odůvodnění, která by zakládala nezákonnost či dokonce nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Nadto se žalovaný vypořádal s obdobnými námitkami naprosto správně, a to na str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí, kde se podrobně vyjadřuje ke zjištěním ve vztahu ke společné domácnosti stěžovatele s manželkou a dcerou, a na str. 5 dole, kde se vypořádává s navrhaným výsledkem pana D. V. T., a zdejší soud se s ním zcela ztotožňuje. Jelikož ani naznačená korekce názoru krajského soudu nemohla vést k jinému výsledku řízení, než zamítnutí žaloby, není námitka stěžovatele důvodná.

[26] Nejvyšší správní soud nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že na skutečný pobyt jeho manželky bylo usuzováno pouze na základě formálně nahlášené adresy pobytu bez jakéhokoli dokazování. Jak již bylo uvedeno, správní orgány poskytly prostor pro vyjádření všem účastníkům řízení, prováděly místní šetření v místě bydliště stěžovatele včetně výsledku spolubydlících osob. Ze všech takto shromážděných podkladů vyplynulo, že skutečné sdílení domácnosti stěžovatele s manželkou a dcerou je přinejmenším sporné. Závěr krajského soudu o dostatečnosti provedeného dokazování a zjištění skutkového stavu je proto správný.

[27] Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal nedostatky ve zjištěném skutkovém stavu, bude nyní zkoumat, jak bylo se zjištěnými skutečnostmi naloženo ve vztahu k přiměřenosti zásahu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele, který má na území ČR manželku a dceru. Krajský soud i správní orgány nezpochybnil, že rozhodnutí o správním vyhoštění skutečně představuje zásah do života stěžovatele a jeho rodiny, nicméně dostatečně a přesvědčivě se vypořádaly s tím, že v dané situaci nejsou naplněny podmínky ustanovení § 119 a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Zdejší soud vycházel z premisy, že zásah do soukromého a rodinného života cizince je možný za předpokladu, že je přiměřený okolnostem případu. Aplikoval přitom kritéria vyplývající ze shora citované judikatury ESLP a správních soudů.

[28] Stěžovatel se zdržoval na území ČR vědomě nelegálně, bez platného víza, po dobu bezmála dva a půl roku a tři roky bez cestovního dokladu, při kontrole 19. 11. 2014 se navíc prokazoval totožností jiné osoby. Závažnost jeho jednání spočívá ve zcela úmyslném

pokračování

a dlouhodobém porušování právních předpisů, aniž by k tomu existoval rozumný důvod. Stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl, že neodcestoval, neboť má ve Vietnamu velký dluh a chtěl ještě vydělat nějaké peníze. Proč však neučinil nic k opatření nového cestovního dokladu v době, kdy se v ČR zdržoval legálně, ani žádné kroky pro prodloužení svého pobytového oprávnění, není soudu zřejmé. K uzavření manželství a narození jeho dcery navíc došlo až v době, kdy zde pobýval neoprávněně, což bylo známo i jeho manželce. Při zakládání rodinných vazeb v takové situaci však musí všichni zúčastnění rozumně předpokládat, že jejich společné soužití na území České republiky bude pravděpodobně pouze dočasné a měli by tedy zvažovat také možnost soužití ve vlasti stěžovatele (příčemž se jedná také o vlast jeho manželky). Oba manželé navíc nehovoří česky tak, aby pro správní řízení nepotřebovali tlumočníka, a nic nenasvědčuje tomu, že by byli natolik začlenění do české společnosti, a zároveň odtržení od svých původních vazeb, aby nemohli společně žít v zemi původu, kde má stěžovatel rodiče a sourozence. Věk jejich dcery je tak nízký, že nelze předpokládat, že by následování rodičů do země původu, či jiné země, kde budou oba oprávnění pobývat, pro ni bylo nemožné. Pokud by se stěžovatel případně rozhodl vycestovat do Vietnamské socialistické republiky sám, podle Nejvyššího správního soudu nic nebrání tomu, aby po uplynutí jednoho roku správního vyhoštění požádal v České republice o povolení k pobytu. Vynaložení finančních nákladů pro vycestování a návrat není důvodem pro nemožnost vyhoštění stěžovatele, neboť se do této situace dostal sám svým vědomým jednáním. Všechna tato kritéria vzaly správní orgány, stejně tak i krajský soud, při svém rozhodování v potaz a své úvahy tímto směrem odůvodnily jak ve vztahu k přiměřenosti zásahu rozhodnutí o vyhoštění do stěžovatelova soukromého a rodinného života, tak ve vztahu k délce doby vyhoštění, která se Nejvyššímu správnímu soudu nejeví s ohledem na shora uvedené nepřiměřená. Za jednání vytykané stěžovateli mohla být doba vyhoštění stanovena až na tři roky.

[29] Zdejší soud uzavírá, že krajský soud i správní orgány správně posoudily, že v daném případě převážil zájem státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku či veřejného zdraví nad zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života. Stěžovatel namítal, že soud odkázal na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, avšak neuvedl důvody, na základě nichž dospěl k závěru, že toto ustanovení nebylo porušeno. S tím Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit. Krajský soud předmětné ustanovení ocitoval, přičemž je z něj zřejmé, že právo cizince na respektování soukromého a rodinného života není bezbřehé a stát do něj může při ochraně svých zájmů přiměřeně zasáhnout. Soud uvedl důvody, pro které převážil zájem České republiky, aby se na jejím území zdržovali jen cizinci pobývající zde legálně, nad ochranou soukromého a rodinného života stěžovatele. Je tedy zřejmé, jak citovanou právní úpravu aplikoval na posuzovaný případ.

[30] Vzhledem ke všemu shora uvedenému Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatele, že v jeho případě je ohrožení zájmů státu zanedbatelné, neboť je trestně i přestupkově bezúhonný. Je třeba podotknout, že stěžovatel se zde nejen zdržoval bez cestovního dokladu a příslušného pobytového oprávnění, ale navíc vystupoval pod jinou identitou, čímž taktéž porušil zákon o pobytu cizinců. Skutečnost, že porušoval „toliko“ předpisy vztahující se k pobytu cizinců na území ČR, nikterak nezlehčuje škodlivost jeho jednání, zejména když se jednalo o porušování zákona dlouhodobé, opakované a úmyslné. Zájem státu na vyhoštění cizince, který zde pobývá neoprávněně, nelze považovat za

zanedbatelný pouze z důvodu, že cizinec nepáchal žádnou další trestnou či jinou nezákonnou činnost. Opačný závěr by nutně vedl k tomu, že by se zákon o pobytu cizinců stal téměř obsolentním, dodržování pravidel jím stanovených pro pobyt cizinců by nebylo vymáháno. Takový postup by byl v rozporu s účelem tohoto zákona a nezbyvá než takový výklad zcela odmítnout.

[31] Stěžovatel namítá, že správní orgány se nijak blíže nezabývaly otázkou získávání prostředků k životu stěžovatele a jeho rodiny, avšak ke zdůvodnění jeho vyhoštění argumentovaly taktéž tím, že stěžovatel si nemůže na území ČR bez platného povolení k pobytu legálně obstarat zaměstnání. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že správní orgány tuto skutečnost nepoužily jako důvod k vyhoštění, nýbrž tím reagovaly na námitky stěžovatele, že manželka a dcera jsou na něm závislé výživou. Tento argument však nemohl obstát jako důvod pro nemožnost stěžovatele vyhostit, neboť ten zde skutečně nemůže obstarávat finanční prostředky na zajištění živobytí své rodiny, aniž by tím dále porušoval zákon. Pokud by správní orgány zjistily, že stěžovatel zde nelegálně pracuje, mohly by ho vyhostit podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců, dle něhož by mu mohla být stanovena doba vyhoštění až na 5 let, tedy více, než pro případ nelegálního pobytu. Pokud tedy správní orgány nezjišťovaly, jak stěžovatel opatřuje finanční prostředky pro rodinu, nebyl tento postup v neprospěch stěžovatele. Námitka stěžovatele je tudíž nejen nedůvodná, ale rovněž zcela nepřipadná.

[32] V průběhu řízení o správním vyhoštění postupovalo krajské ředitelství cizinecké policie v souladu s ustanovením § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a vyžádalo si závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince, kterým se následně při rozhodování řídilo. Stěžovatel souhlasí, že zmíněný postup byl formálně správný, avšak v kasační stížnosti vyslovil pochybnosti o souladnosti takového postupu s ústavními principy a obecnými zásadami pro dokazování. Správní orgány byly při svém postupu vázány zákonem a stejně tak jsou jím vázány soudy ve správním soudnictví. Pokud by tedy byla námitka stěžovatele důvodná, musel by Nejvyšší správní soud podat návrh na zrušení předmětného ustanovení Ústavnímu soudu. Tento zákonný postup však nepovažuje za protiústavní či jinak odporující základním zásadám správního řízení. O opaku nepřesvědčily Nejvyšší správní soud ani obecné výtky stěžovatele. Závazné stanovisko Ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince není samostatným rozhodnutím vydávaným v jiném správním řízení, avšak je podkladem opatřeným v rámci správního řízení o vyhoštění (srov. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 12. 2009, č. j. 11 Ca 162/2009 – 38, č. 1764/2009 Sb. NSS). Veškeré záruky zákonnosti správního řízení jsou tudíž zakotveny v rámci něj. Závazné stanovisko nelze vnímat odděleně a vylučovat ho mimo řízení o správním vyhoštění, neboť může být soudně přezkoumáno pouze spolu s rozhodnutím o správním vyhoštění jako jeho závazný podklad. Stěžovatel ostatně nic konkrétního ve vztahu k závaznému stanovisku a jeho obsahu nenamítá, jeho obecné pochybnosti o ústavnosti zákonem stanoveného postupu proto nejsou důvodné.

IV. Závěr a náklady řízení

[33] S ohledem na vše výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

pokračování

[34] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. listopadu 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu